

Minister Funduszy i Polityki Regionalnej

Warszawa, data: 13 listopada 2024 r.

znak sprawy: DZF-XIII.054.3.2024.FM

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: odpowiedzi na interpelację numer 5425 Pana Posła Krzysztofa Piątkowskiego w sprawie wpływu dostępności toalet publicznych na jakość życia seniorów

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację przedstawiam następujące informacje w zakresie właściwości Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej.

Wypracowanie rozwiązań dla opisywanych kwestii wymaga konsultacji pomiędzy kilkoma podmiotami na różnych szczeblach – rządowym i samorządowym, ponieważ kompetencje dotyczące budowy toalet ogólnodostępnych, ich odpłatności, czy też rozwiązań systemowych uwzględnionych w polityce senioralnej pozostają w gestii różnych podmiotów.

Kompetencją Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej (MFiPR) są kwestie związane z dostępnością w rozumieniu ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami ([Dz. U. z 2024 r. poz. 1411](#)). Za politykę senioralną odpowiada minister ds. polityki senioralnej. Jednocześnie kwestie przepisów dotyczących organizacji toalet ogólnodostępnych pozostają w gestii ministra właściwego ds. budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa, który odpowiada za rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie ([Dz. U. z 2024 r. poz. 474](#), dalej „rozporządzenie ws. warunków technicznych”). Zgodnie z § 84. rozporządzenia ws. warunków technicznych, obecnie toalety ogólnodostępne muszą być usytuowane w budynkach

użyteczności publicznej i zakładach pracy, a także budynkach obsługi bankowej, handlu lub usług o powierzchni powyżej 100 m².

Dodatkowo ustanawianie opłat za korzystanie z toalet ogólnodostępnych regulowane jest na poziomie samorządu. Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym ([Dz. U. z 2024 r. poz. 1465](#)) zadania własne gminy obejmują między innymi sprawy utrzymania gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, a więc także toalet publicznych, a organy gminy mogą wydawać akty prawa miejscowego w zakresie zasad i trybu korzystania z tych obiektów i urządzeń, w tym pobierania opłat za korzystanie. Analogiczne zasady zostały wprowadzone również w ustawie z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym ([Dz. U. z 2024 r. poz. 107](#)).

Kwestie które pozostają w kompetencji MFiPR dotyczą głównie dostępności architektonicznej pomieszczeń czy budynków, w których takie toalety funkcjonują. Wiele toalet już istniejących w przestrzeni publicznej, nie jest przystosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami w tym osób starszych. W związku z powyższym Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej zabiegało m.in. o wprowadzenie zmian w rozporządzeniu w sprawie warunków technicznych, dotyczących wymogów dla części pomieszczeń higieniczno-sanitarnych, tak aby umożliwiły one np. dokonanie czynności przewijania osób dorosłych ze szczególnymi potrzebami. Przepisy w tym zakresie wprowadzono w sierpniu 2024 r.¹

Problem wpływu ograniczonej dostępności toalet na zmniejszenie aktywności społecznej seniorów był zgłaszany na forum Rady Dostępności działającej przy ministrze ds. rozwoju regionalnego, dlatego MFiPR planuje włączyć tę tematykę do działań ujętych w rozważanym do uruchomienia w kolejnym programie rządowym wspierającym dostępność. Decyzje w tym zakresie nie zostały jeszcze podjęte.

Dalsze szczegółowe ustalenia dotyczące możliwości i warunków udzielania wsparcia np. samorządom w celu realizacji inwestycji w infrastrukturę sanitarną z myślą o seniorach będą mogły być podejmowane na późniejszym etapie prac nad programem.

Jednocześnie należy podkreślić, że już obecnie w przypadkach inwestycji dofinansowanych ze środków europejskich funkcjonują regulacje które wymagają dostępności architektonicznej toalet, ale także zakazują ograniczania dostępu do takich pomieszczeń. W Załączniku nr 2. do Wytucznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027 pn. Standardy dostępności dla polityki spójności 2021-2027 wskazano m.in., że na stacji kolejowej, metra czy w miejscach obsługi podróżnych (MOP) na autostradach powinna znajdować się co najmniej jedna ogólnodostępna toaleta przystosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami spełniająca wymagania określone w standardzie architektonicznym.

¹ Rozdział 6 - paragrafy 76 do 89

Podobne wymogi dotyczą budynków użyteczności publicznej. W tym wypadku wytyczne precyzują, że zabrania się ograniczania swobodnego dostępu do toalet przystosowanych dla osób poruszających się na wózkach, na przykład poprzez zamykanie ich na klucz lub wykorzystywanie tych pomieszczeń do innych celów.

Z poważaniem

z up. Ministra

Monika Sikora

Podsekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/